

Franz Schubert
"Schubertiada"

Fundació Studium Aureum
Temporada 2015-16, concert núm. 5

És Primavera, el compositor Franz Schubert està a la cambra preparant les darreres composicions, mentre espera l'arribada dels seus amics... per començar la Schubertiade!

"Impromptu" D 935, núm. 3

per a piano

"Mailied" D 202

per a cor

"Der Tanz" D 826

per a cor i piano

"Moment musical" D 780, núm. 3

per a piano

"An die Sonne" D 439

per a cor i piano

"Moment musical" D 780, núm. 2

per a piano

"Lied eines schiffers an die Dioskuren" D 360

per a tenor i piano

"Im Gegenwärtigen Vergangenes" D 710

Per a tenor, cor masculí i piano

"Des Tages Weihe" D 763

per a cor i piano

"Ständchen" D 921

Per a mezzo, cor femení i piano

"Nachtviolen" D 752

per a mezzo i piano

Trio D 898 "Andante con moto"

per a violí, violoncel i piano

"Nachtstück" D 672

per a tenor i piano

Trio D 929 "Andante un poco mosso"

per a violí, violoncel i piano

"Die Geselligkeit" D 609

per a cor i piano

A la memòria de Juan Simó Vilar, pare del nostre cantaire Joan Carles.
Descansi amb pau acompanyat de la nostra música.

Studium Aureum

Mezzo: Frédérique Sizaret

Tenor: Antonio Aragón

Violí: Ramon Andreu

Violoncel: Dmitry Struchkov

Piano: Andreu Riera

Cor:

Sopranos: Rosana Delgado, Bàrbara Femeníes, M Antònia Riutort,
M José Campaner, Do-in Peleteiro, Francesca M Salas

Contralts: Amelia Forteza, Joana Furió, Petra Genestra, Margalida M Riutort,
M de Gràcia Salas, Montserrat Sobrevias

Tenors: Sergi Gil, Guillem Nicolau, Detlef Reshoft, Joan Serra

Baixos: Joan Brunet, Guillem Cortés, Llorenç Melià, José Gabriel Serrano,
Joan Carles Simó, Santiago Torresquesana

Director: Carles Ponseti Verdaguer

Xerrada introductòria al concert:

Mercè Pons; compositora

Joc de pilota dels Schubertians.
Asseguts a terra: Schwind, Vogl (amb la guitarra) i Schubert.
Dibuix de Franz von Schober

"Schubertiades"

Carles Ponseti Verdaguer

La curta però prolífica vida de Franz Schubert (1797-1828), té unes característiques força singulars dins l'entorn històric en el qual es va desenvolupar. Schubert des de petit va estar lligat a la música, als onze anys esdevé soprano solista a la parròquia de Lichtenthal i poc després ingressa becat al seminari imperial (Stadtkonvikt) precisament com a membre del cor. Així doncs la presència de la música coral en la seva formació com a compositor serà prou important. Aquest nin també va rebre instrucció en instruments com el violí, la viola i el piano. Finalment la composició de manera principal acaparà la seva atenció i molt prest compondrà una quantitat considerable de música.

Aquesta preparació, conjuntament amb un sòlid talent i capacitat per dirigir, cantar, tocar i compondre, no donaren el profit que tal vegada i d'una manera senzilla s'hagués esperat a una societat en la qual Mozart i Beethoven entre d'altres eren el prototip de músic: un brillant compositor, un virtuós del piano i una personalitat amb una capacitat de seducció i sobretot una seguretat personal aclaparadora.

Schubert no fou un virtuós del piano, és a dir no va poder viure de fer concerts (només en una ocasió els seus amics varen organitzar un concert així com l'entendem: un teatre o sala, un públic que pagava una entrada i un programa preconcebut amb obres de l'autor i/o d'altres compositors), això no l'hi va permetre donar-se a conèixer d'una manera consistent ni al seu país ni a l'estranger, ni per suposat viure de la música d'una manera digna.

La seva música desgraciadament no va interessar massa als editors, més preocupats pel negoci ràpid que a llarg termini. Les portes no estaven sempre obertes i d'una manera singular la seva música es va restringir a l'àmbit de les seves amistats i família. Schubert també fou mestre d'escola com el seu pare, ell odiava haver de fer altra cosa que no fos música i això li va costar disgusts familiars i una misèria econòmica que el va acompanyar la a seva curta vida. Lluny de ser un màrtir romàntic, Schubert adoptà el rol del compositor diletant, sap que el seu talent té una difícil comprensió al seu entorn, i que haurà de lluitar tot-sol per mantenir-se, lluny de les institucions i poders que tal vegada haguessin ajudat a promocionar i recolzar la seva música.

Avui reconeixem Schubert com un dels "grans compositors" i realment Viena el sent com un dels seus ambaixadors més importants. Com sol passar, el seu país no va ser precisament el que el va protegir ni animar, en aquest cas va aparèixer un substitut que va estar de manera incondicional al seu costat i va ser el nucli en el qual va voltar la seva vida i la seva música. Ens referim als seus amics i la família especialment el seu germà Ferdinand. Aquest entorn és forjà a la seva infància amb els companys d'estudis, l'amistat fou per a Schubert el capital que feu servir per sobreviure i intentar ser feliç, el redol en el qual és podia sentir admirat, respectat, acollit i fins i tot ideològicament identificat.

Les Schubertiades varen ser l'eix central de la música del compositor, quan deim principal ens referim a què tengueren uns intèrprets i oients en total comunió amb la música que Schubert escrivia. La seva impressionant producció de lied per exemple és probable que no fos tan nombrosa si no s'hagués trobat amb la veu i la interpretació de Johann Michael Vogel -o Vogl, excel·lent baríton i un incondicional admirador, amic i en moltes ocasions company de viatges itinerants que sempre acabaven en "Schubertiades".

Avui ens centram en aquestes vetllades músico-poètiques que caracteritzaren una manera d'entendre la vida, les relacions socials i les inquietuds artístiques, filosòfiques i també polítiques dels qui hi participaren. Aquests encontres, tant vespertins com nocturns, generaren una emoció compartida, una companyonia i unes idees de transcendència que superaven els límits de la societat vienesa de principis del segle XIX. Schubert no va escapar de la censura, de la repressió i del fustigament polític d'aquells moments i alguns dels seus amics varen caure víctimes de la repressió i foren empresonats.

El nucli de les Schubertiades fou la música, especialment la del mateix compositor. Obres per a piano i al seu entorn: piano a quatre mans, obres de perfil instrumental (cambrístic) i altres, però l'eix central fou el lied. El lied es centrava en el discurs cantat per una o diverses veus, amb un suport instrumental en part autònom (és a dir acompanyava i subratllava els textos però també tenia una autonomia per a potenciar l'expressió dramàtica o els canvis d'humor (ethos) de la cançó). Per descomptat

Sortida cap a una Schubertiade.
Aquarel·la de Leopold Kupelwieser del 1820.

el text era el motor que disparava tot el procés creatiu.

Schubert fou una persona especialment dotada per la lectura i assimilació de la literatura, aquest instint de manera quasi immediata li permetia concebre la forma i discurs manera quasi immediata li permetia concebre la forma i discurs sonor dels textos. Anècdotes diverses ens relaten la lectura per primera vegada d'un text i la seva composició musical a continuació sense correccions. És el cas de Ständchen que una vegada llegit el text va dir "ja està, el tenc" i va passar directament al paper.

El lied és convertí en l'eix central del romanticisme vienès, en la seva identitat i en l'autoidentificació més popular. La seva facilitat a l'hora de combinar els elements (veus i piano), la relativa facilitat de transmetre la partitura manuscrita o fer còpies ajudaren a la seva difusió.

El terme romàntic va néixer el segle XVIII derivat de l'equivalent anglès, en principi va tenir un sentit pejoratiu i definia continguts literaris i plàstics sentimentals, irreal, d'aventures... Posteriorment el terme derivà cap a un significat "objectiu o suggestiu" aplicat a escenaris desèrtics, solitaris, selvàtics, exòtics, terribles, desolats, enigmàtics, misteriosos, etc.

La suggestió, l'experiència sensible, les fortes emocions i el sentimentalisme foren el més rellevant i apreciat per elegir els continguts i motius temàtics, l'al·legoria i els somnis formaren part d'una narrativa i poètica en la qual els lieder romàntics pouren i impregnaren el seu esperit.

Els lieder Schubertians i les seves temàtiques són emocions tràgiques, contemplacions i vivències del sublim, de la misèria, són paisatges de l'ànima...

La música de Schubert requereix un alt, i en aquell temps innovador, nivell de sofisticació i habilitat tècnica interpretativa. No ens servirà el virtuosisme, és requereix una formació, una sensibilitat i habilitat intuïtiva que segurament molts dels receptors de la seva música tenien.

Els "escenaris" d'aquestes Schubertiades quedaren reflectits en olis, aquarel·les i petites notes que alguns dels assistents varen immortalitzar. Ens obren la porta d'estances particulars, amb assistència d'entre vint i seixanta persones que envolten el piano amb un ambient de diversió i companyonia. És el retrat d'una burgesia que s'identificava amb el valor de l'art i els artistes.

“Schubertiadas”

Carles Ponseti Verdaguer

La corta pero prolífica vida de Franz Schubert (1797-1828), tiene unas características muy singulares en el entorno histórico en el que se desarrolló. Schubert desde pequeño estuvo ligado a la música, a los once años se convierte en soprano solista en la parroquia de Lichtenthal y poco después ingresa becado en el seminario imperial (Stadtkonvikt) precisamente como miembro del coro. Así pues, la presencia de la música coral en su formación como compositor será importante. Este niño también recibió instrucción en instrumentos como el violín, la viola y el piano. Finalmente la composición de manera principal acaparó su atención y muy pronto compondrá una cantidad considerable de música.

Esta preparación conjuntamente con un sólido talento y capacidad para dirigir, cantar, tocar y componer no dieron el provecho que tal vez y de una manera sencilla se hubiera esperado en una sociedad en la que Mozart y Beethoven entre otros eran el prototipo de músico: un brillante compositor, un virtuoso del piano y una personalidad con una capacidad de seducción y sobre todo una seguridad personal abrumadora.

Schubert no fue un virtuoso del piano, es decir no pudo vivir de hacer conciertos (sólo en una ocasión sus amigos organizaron un concierto así como lo entendemos: un teatro o sala, un público que pagaba una entrada y un programa preconcebido con obras del autor y / o de otros compositores), esto no le permitió darse a conocer de una manera consistente ni en su país ni en el extranjero, ni por supuesto vivir de la música de una manera digna.

Su música desgraciadamente no interesó demasiado a los editores, más preocupados por el negocio rápido que a largo plazo. Las puertas no estaban siempre abiertas y de una manera singular su música se restringió al ámbito de sus amistades y familia. Schubert también fue maestro de escuela como su padre, él odiaba tener que hacer otra cosa que no fuera música y eso le costó disgustos familiares y una miseria económica que le acompañó durante su corta vida. Lejos de ser un mártir romántico, Schubert adoptó el rol del compositor diletante, sabiendo que su talento tenía una difícil comprensión en su entorno, y que tendrá que luchar

sólo para mantenerse, lejos de las instituciones y poderes que tal vez hubieran ayudado a promocionar y apoyar su música.

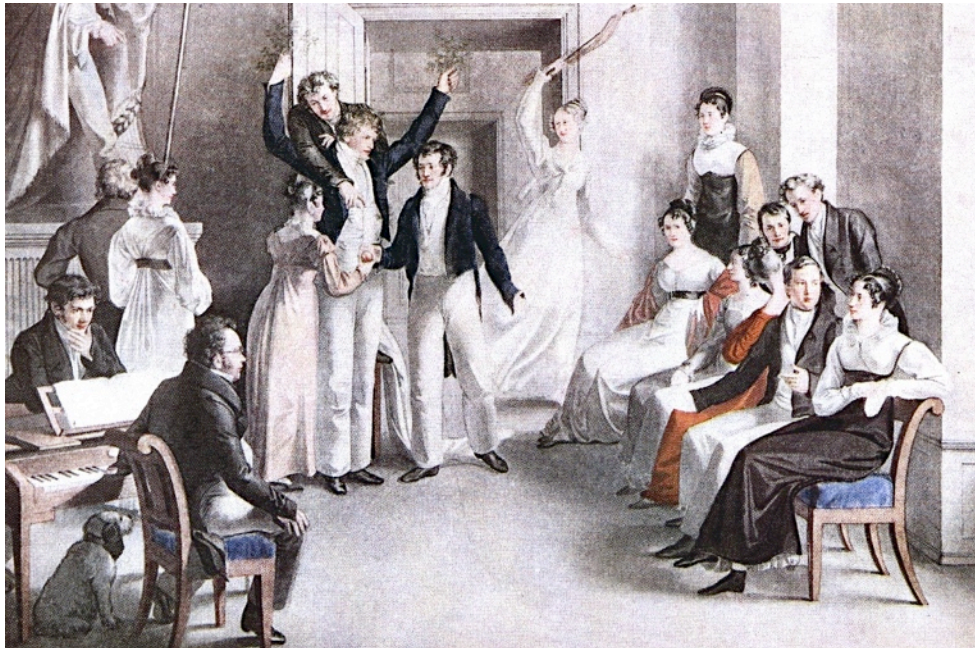
Hoy reconocemos a Schubert como uno de los "grandes compositores" y realmente Viena lo siente como uno de sus embajadores más importantes. Como suele pasar, su país no fue precisamente el que le protegió ni animó, en este caso apareció un sustituto que estuvo de manera incondicional a su lado y fue el núcleo que rodeó su vida y su música. Nos referimos a sus amigos y la familia especialmente su hermano Ferdinand. Este entorno se forjó en su infancia con los compañeros de estudios, la amistad fue para Schubert el capital que utilizó para sobrevivir e intentar ser feliz, el círculo en el que se podía sentir admirado, respetado, acogido e incluso ideológicamente identificado.

Las Schubertiadas fueron el eje central de la música del compositor, cuando decimos principal nos referimos a que tuvieron unos intérpretes y oyentes en total comunión con la música que Schubert escribía. Su impresionante producción de lied por ejemplo es probable que no fuera tan numerosa si no se hubiera encontrado con la voz y la interpretación de Johann Michael Vogel -o Vogl, excelente barítono y un incondicional admirador, amigo y en muchas ocasiones compañero de viajes itinerantes que siempre terminaban en "Schubertiadas".

Hoy nos centramos en estas veladas músico-poéticas que caracterizaron una manera de entender la vida, las relaciones sociales y las inquietudes artísticas, filosóficas y también políticas de quienes participaron. Estos encuentros tanto vespertinos como nocturnos generaron una emoción compartida, una camaradería y unas ideas de trascendencia que superaban los límites de la sociedad vienesa de principios del siglo XIX. Schubert no escapó de la censura, de la represión y del hostigamiento político de aquellos momentos y algunos de sus amigos cayeron víctimas de la represión y fueron encarcelados.

El núcleo de las Schubertiadas fue la música, especialmente la del mismo compositor. Obras para piano sólo y piano a cuatro manos, obras de perfil

Arribada a una Schubertiade, Franz Schubert al piano.
Aquarel·la de Leopold Kupelwieser

instrumental (camerístico) y otros, pero el eje central fue el lied. El lied se centraba en el discurso cantado por una o varias voces, con un apoyo instrumental en parte autónomo (es decir acompañaba y subrayaba los textos pero también tenía una autonomía para potenciar la expresión dramática o los cambios de humor (ethos) de la canción). Por supuesto el texto era el motor que disparaba todo el proceso creativo. Schubert fue una persona especialmente dotada para la lectura y asimilación de la literatura: su instinto, de forma casi inmediata, concebía la forma y discurso sonoro de los textos. Anécdotas diversas nos relatan la lectura por primera vez de un texto y su composición musical a continuación sin correcciones. Es el caso de la obra Ständchen que le encargó la profesora de canto del conservatorio Anna Frölich, una vez leído el texto dijo "ya está, lo tengo" y pasó directamente al papel.

El lied se convirtió en el eje central del romanticismo vienés, en su identidad y en la autoidentificación más popular. Su facilidad a la hora de combinar los elementos (voces y piano), la relativa facilidad de transmitir la partitura manuscrita o hacer copias ayudaron a su difusión.

El término romántico nació en el siglo XVIII derivado del equivalente inglés, en principio tuvo un sentido peyorativo y definía contenidos literarios y plásticos

sentimentales, irreales, de aventuras .. Posteriormente el término derivó hacia un significado "objetivo o sugestivo" aplicado en escenarios desérticos, solitarios, selváticos, exóticos, terribles, desolados, enigmáticos, misteriosos, etc. La sugestión, la experiencia sensible, las fuertes emociones y el sentimentalismo fueron lo más relevante y apreciado para elegir los contenidos y motivos temáticos, la alegoría y los sueños formaron parte de una narrativa y poética de la que los lieder románticos sacaron e impregnaron su espíritu.

Los lieder Schubertianos y sus temáticas son emociones trágicas, contemplaciones y vivencias de lo sublime, de la miseria, son paisajes del alma ...

La música de Schubert requiere un alto y en aquel tiempo innovador nivel de sofisticación, de habilidad técnica y interpretativa. No nos servirá el puro virtuosismo, se requiere una formación, una sensibilidad y una habilidad intuitiva que seguramente muchos de los receptores de su música tenían.

Los "escenarios" de estas Schubertiadas quedaron reflejados en óleos, acuarelas y pequeñas notas que algunos de los asistentes immortalizaron. Nos abren la puerta de estancias particulares, con asistencia de entre veinte y sesenta personas que rodean el piano en un ambiente de diversión y compañerismo. Es el retrato de una burguesía que se identificaba con el valor del arte y los artistas.

Mailed D 202

Ludwig Heinrich Christoph Hölty

Der Schnee zerrinnt,
Der Mai beginnt,
Die Blüten keimen
Auf Gartenbäumen,
Und Vogelschall
Tönt überall.

Pflückt einen Kranz
Und haltet Tanz
Auf grünen Auen,
Ihr schönen Frauen,
Wo junge Mai'n
Uns Kühlung streu'n!

Wer weiß, wie bald
Die Klocke schallt,
Da wir des Maien
Uns nicht mehr freuen:
Wer weiß, wie bald
Die Klocke schallt!

Der Tanz D 826

Text attribüt a Kolumban Schnitzer von Meerau

Es redet und träumet die Jugend so viel,
von Tanzen, Galoppen, Gelagen,
auf einmal erreicht sie ein trügliches Ziel,
da hört man sie seufzen und klagen.

Bald schmerzet der Hals,
und bald schmerzet die Brust,
verschwunden ist alle die himmlische Lust,
"Nur diesmal noch keh'r mir Gesundheit zurück!"
so flehet vom Himmel der hoffende Blick!

Jungst wähnt' auch ein Fräulein mit trübem Gefühl,
schon hätte ihr Stündlein geschlagen.
Doch stand noch das Rädchen der Parze nicht still,
nun schöner die Freuden ihr tagen.

Drum Freunde, erhebet den frohen Gesang,
es lebe die teure Irene noch lang!
Sie denke zwar oft an das falsche Geschick,
doch trübe sich nimmer ihr heiterer Blick.

An die Sonne D 439

Johann Peter Uz

O Sonne, Königin der Welt,
die unser dunkles Leben er hellt,
in lichter Majestät;
er habnes Wunder einer Hand,
die jene Himmel ausgespannt
und Sterne hingeseht!

Noch heute seh ich deinen Glanz,
mir lacht in ihrem Blumenkranz
noch heute die Natur.
Der vögel buntgefiedert Heer
singt morgen mir vielleicht nicht mehr im
Wald und auf der Flur.

Ich fühle, dass ich sterblich bin,
mein Leben welkt wie Gras da hin,
wie ein verschmachtend Laub.
Wer weiss, wie unerwartet bald

Cançó de maig

La neu es fon,
El mes de maig s'inicia,
Les flors brollen
En els arbres del jardí,
I el so de les aus
Sona a tot arreu.

Arrencau una corona
I seguiu ballant
En verdes pastures,
Vosaltres belles dones,
Quan el jove Maig
Ens permet escampar el fred!

Qui sap, com d'aviat
Sona la campana!
Ja que el Maig
Ja no ens satisfà:
Qui sap, com d'aviat
Sona la campana!

La dansa

Tots els joves parlen i somriuen
festius, en danses i galops,
fins que un dia arriben a un final incert,
i llavors se'ls sent sospirar i lamentar-se.

Tan aviat els fa mal el coll
com el pit,
tota la celestial alegria s'ha esvaït.
"Només aquesta vegada, torna'm la salut!"
així pregunuen al cel amb mirada esperançada.

Recentment, una nena va pensar, en la seva
tristesia, que la seva última hora havia arribat.
Però la roda del destí no s'atura, ara les alegries
estan clarejant per a ella que és més bella.

Així que els amics plantegen una cançó alegre:
"Potser que la meva estimada Irene visqui
molt de temps, n'estic segur, pot ser que ella
sovint pensi en el fals destí, però que la seva
alegre mirada mai creixi trista".

Al Sol

Oh Sol, rei del món,
que il·lumines la nostra vida
obscura en una majestat enllumenada;
sublim miracle d'una mà
que cultivà aquell cel
i que el va sembrar d'estels!

Encara avui veig el teu esplendor,
la natura encara avui em somriu
en la seva corona floral.
El núvol d'ocells de plomes de colors,
potser demà no em cantí més,
ni al bosc ni al camp.

Sent que sóc mortal, la meua vida
es marceix com l'herba,
com fullam moribund.
Qui sap si aviat, de sobte,

Canción de mayo

La nieve se derrite,
El mes de mayo se inicia,
Las flores brotan
En los árboles del jardín,
Y el sonido de las aves
Suenan en todas partes.

Arrancad una corona
Y seguid bailando
En verdes pastos,
Vosotras bellas mujeres,
Cuando el joven Mayo
Nos permite esparcir el frío!

Quien sabe, cuán pronto
Suenan la campana!
Ya que el Mayo
Ya no nos satisface:
Quien sabe, cuán pronto
Suenan la campana!

La danza

Todos los jóvenes hablan y sonríen
festivos, en danzas y galopes,
hasta que un día llegan a un final incierto,
y entonces se les oye suspirar y lamentarse.

Tan pronto les duele el cuello
como el pecho,
toda la celestial alegría se ha desvanecido.
"Sólo esta vez, devuélveme la salud!"
así rezan al cielo con mirada esperanzada.

Recientemente, una niña pensó, en su
tristeza, que su última hora había llegado.
Pero la rueda del destino no se detiene,
ahora las alegrías están amaneciendo para
ella que es más bella.
Así que los amigos plantean una canción alegre:
"Puede que mi querida Irene viva mucho tiempo,
estoy seguro, puede que ella a menudo piense
en el falso destino, pero que su alegre mirada
nunca crezca triste".

Al Sol

O sol rey del mundo,
que alumbras nuestra oscura vida,
en una majestad iluminada;
sublime milagro de una mano,
que cultivó aquel cielo
y lo sembró de estrellas!

Todavía hoy veo tu esplendor,
la naturaleza todavía hoy
me sonríe en su corona floral.
La nube de pájaros de colorido
plumaje quizá mañana no me cante
más ni en el bosque ni en la campiña.

Siento que soy mortal,
mi vida se marchita como hierba,
como hojarasca moribunda.
Quién sabe si pronto de repente

des Höchsten Wort an mich er schallt:
Komm, wieder in den Staub!

Lied eines Schiffers an die Dioskuren
Johann Mayhofer

Dioskuren, Zwillingsterne,
Die ihr leuchtet meinem Nachen,
Mich beruhigt auf dem Meere
Eure Milde, euer Wachen.

Wer auch fest in sich begründet,
Unverzagt dem Sturm begegnet
Fühlt sich doch in euren Strahlen
Doppelt mutig und gesegnet.

Dieses Ruder, das ich schwinge,
Meeresfluten zu zerteilen,
Hänge ich, so ich geborgen,
Auf an eures Tempels Säulen,
Dioskuren, Zwillingsterne.

Im gegenwärtigen Vergangnes
Johann Wolfgang von Goethe

Ros' und Lilie morgentaulich
Blüth im Garten meiner Nähe;
Hinten an, bebuscht und traulich,
Steigt der Felsen in die Höhe;
Und mit hohem Wald umzogen,
Und mit Ritterschloß gekrönt,
Lenkt sich hin des Gipfels Bogen,
Bis er sich dem Tal versöhnet.

Mit dem Morgenstrahl sich stritten;
Wo das Jagdlied aus den Büschen
Fülle runden Tons enthauchte,
Anzufeuern, zu erfrischen,
Wie's der Busen wollt' und brauchte.

Nun die Wälder ewig sprossen,
So ermutigt euch mit diesen,
Was ihr sonst für euch genossen,
Läßt in andern sich genießen.
Niemand wird uns dann beschreien,
Daß wir's uns alleine gönnen;
Nun in allen Lebensreihen
Müset ihr genießen können.

Und mit diesem Lied und Wendung
Sind wir wieder bei Hafisen,,
Denn es ziemt des Tags Vollendung
Mit Genießern zu genießen.

Des Tages Weihe

Schicksalslenker, blicke nieder
auf ein dankerfülltes Herz,
Uns bebelt die Freude wieder,
Fern entfloh'n ist jeder Schmerz.

Und das Leid, es ist vergesen,
Durch die Nebel strahlt der Glanz
deine Grösse unermessen,
wie aus hellem Sternenkranz,
liebe voll nahmst du der Leiden herben
Kelch von Vaters Mund,
darum ward in Fern un Weiten
deine höchste Milde kund.

la paraula del Suprem ressonarà per a mi:
Vine, de bell nou a la pols!

Cançó d'un mariner als dioscuros

Dioscurs, estrelles bessones,
que brilleu sobre la meva barqueta,
em tranquil·litza a la mar
la vostra tranquil·litza la vigilància

Tot i que té confiança en si mateix,
i afronta impàvid la tempesta,
se sent a la vostra llum
doblement protegit i beneït.

Aquests remos que jo bat
per fendre les ones del mar,
els penjaré com exvots
en les columnes del vostre temple.
Dioscurs, estrelles bessones.

En un passat present

En un passat present banyades per
la rosada matinal floreixen en un jardí
proper roses i assutzenes; i al darrere,
frondoses i amistoses, s'enfilen cap amunt
les roques; les envolten espessos boscos
coronats per un castell cavalleresc,
que van baixant des del cim fins
que es perden en la vall.

Lluitaven amb els raigs del matí;
quan ressonaven entre els arbres
les sonores tonades de caça,
per a enardir o refrescar segons
els desigs o necessitats del cor.

Els boscos creixeran sempre,
alegreu-vos, doncs, amb aquest,
i el que un dia gaudires,
deixa que ho gaudeixin uns altres.
Ningú no ens renyarà
pel que nosaltres no envegem,
car en tots els moments de la vida
hem de ser capaços de gaudir.

I amb aquesta canviada cançó
tornem a estar amb Hafiz,
car és bo d'acabar el dia
gaudint amb un sibarita.

La benedicció del dia

Forjador del destí, baixa la teva
mirada a un cor ple d'agraïment.
Un altre cop vibram d'alegria,
qualsevol dolor ha fugit lluny.

I la pena ja està oblidada,
a través de les boires brilla l'esplendor
de la teva grandesa incommensurable,
com d'una clara corona d'estels;
amorosament tu vares prendre l'aspre calze
de les penes de la boca del pare,
per això fou proclamada per tot arreu
la teva gran clemència.

La palabra del Supremo resonará para mí:
Ven, de nuevo al polvo!

Canción de un marinero a los dioscuros

Dioscuros, estrellas gemelas,
que brilláis sobre mi barquilla,
me tranquiliza en el mar
vuestra tranquila vigilancia

Aun quien tiene confianza en sí mismo,
y afronta impávido la tormenta,
se siente a vuestra luz
doblemente protegido y bendecido.

Estos remos que yo bato
para hendir las olas del mar,
los colgaré como exvotos
en las columnas de vuestro templo.
Dioscuros, estrellas gemelas.

En un pasado presente

En un pasado presente bañadas por
el rocío matinal florecen en un jardín
próximo rosas y azucenas; y detrás,
frondosas y amistosas, trepan hacia arriba
las rocas; las rodean espesos bosques
coronados por un castillo caballeresco,
que van bajando desde la cima hasta
que se pierden en el valle.

luchaban con los rayos de la mañana;
cuando resonaban entre los árboles
las sonoras tonadas de caza,
para enardecer o refrescar según
los deseos o necesidades del corazón.

Los bosques crecerán siempre,
alegraos, pues, con éste,
y lo que un día disfrutaste,
deja que lo disfruten otros.
Nadie nos regañará
por lo que nosotros no envidiamos,
ya que en todos los momentos de la vida
debemos ser capaces de disfrutar.

Y con esta cambiada canción
volvemos a estar con Hafiz,
pues es bueno terminar el día
disfrutando con un sibarita.

La bendición del día

Forjador del destino, baja tu mirada
a un corazón lleno de agradecimiento.
De nuevo vibramos de alegría,
cualquier dolor ha huido lejos.

Y la pena ya está olvidada,
a través de las nieblas brilla el esplendor
de tu grandeza incommensurable,
como de una clara corona de estrellas;
amorosamente tú tomaste el áspero cáliz
de las penas de la boca paternal,
por eso fue proclamada a lo largo y ancho
tu mayor clemencia.

Ständchen

Franz Grillparzer

Zögernd leise
in des Dunkels näch't'ger Stille
sind wir hier,
und den Finger sanft gekrümmt,
leise, leise
pochen wir an des Liebchens Kammertür
doch nun steigend,
schwellend, hebend
mit vereinter Stimme laut
rufen aus wir hoch vertraut:
Schlaf du nicht,
wenn der Neigung Stimme spricht!

Sucht ein Weiser nah und ferne
Menschen einst der Laterne,
Wie viel selt'ner dann als Gold,
Menschen uns geneigt und hold;
Drum wenn Freundschaft spricht,
Freundin, Liebchen, schlaf du nicht.
wenn Liebe spricht, Freundin,
Liebchen, schlaf du nicht!

Aber was in allen Reichen
wär dem Schlummer zu vergleichen?
Drum statt Worten und satt Gaben
sollst du nun auch Ruhe haben;
noch ein Grüßchen, noch ein Wort,
es verstummt die frohe Weise,
leise schleichen wir uns wieder fort.

Nachtviolen

Johann Mayhofer

Nachtviolen, Nachtviolen!
Dunkle Augen, seelenvolle,
Selig ist es, sich versenken
In dem samtnen Blau.

Grüne Blätter streben freudig
Euch zu hellen, euch zu schmücken;
Doch ihr blicket ernst und schweigend
In die laue Frühlingsluft.

Mit erhabnen Wehmutsstrahlen
Trafet ihr mein treues Herz,
Und nun blüht in stummen Nächten
Fort die heilige Verbindung.

Nachtstück

Johann Mayhofer

Wenn über Berge sich der Nebel breitet,
Und Luna mit Gewölken kämpft,
So nimmt der Alte seine Harfe, und schreit,et,
Und singt waldeinwärts und gedämpft:

"Du heilige Nacht:
Bald ist's vollbracht,
Bald schlaf ich ihn, den langen Schlummer,
Der mich erlöst von allem Kummer."

Die grünen Bäume rauschen dann:
"Schlaf süß, du guter, alter Mann;"
Die Gräser lispeln wankend fort:
"Wir decken seinen Ruheort;"

Serenata

Amb petites passes,
a mitja veu en la nit tranquil·la
aquí ens tens,
amb mà discreta truquem
dolçament
a la porta de l'estimada.
Però ara alçat-se,
creixent, ressonant
les nostres veus s'uneixen i molt fort,
amb tot el cor supliquen;
no t'adormis
quan la veu de la tendresa se t'acosta.

Un savi pot cercar per tot arreu
un home veritable amb llanterna
però més estrany que el mateix or
és aquell qui estima tendrament.
Per tant quan et parli l'amor
amable amiga, estimada meva, no t'adormis.
Quan et parli l'amor estimada
no t'adormis.

Però entre tots els regnes
n'hi ha algun que sigui comparable al somni?
Per tant en lloc de paraules i regals
gaudeix ara del teu dolç repòs.
Encara un desig, una darrera paraula
i acabarem aquesta cançó. Amb petites
passes, a mitja veu desapareixem en la nit.

Violetes del vespre

¡Violetes del vespre, violetes de la nit!
Foscós ulls, plens d'ànima,
jo iós és submergir-se
en el vellutat blau.

Verdes fulles s'esforcen alegres
per il·luminar-vos, per adornar-vos,
emperò us mostreu serioses i callades
en el temperat aire primaveral.

Amb sublims espurnes de tristesa
vau arribar al meu fidel cor,
i ara, en les callades nits,
perviu aquesta unió sagrada.

Nocturn

Quan sobre les muntanyes la boira
s'expandeix i la lluna combat amb els núvols
el vell pren la seva arpa i va cap al bosc,
cantant dolçament:

"Nit santa:
"Aviat estarà tot consumat;
"Aviat dormiré un llarg somni
"Que em lliurarà de tot sofriment".

Els verds arbres murmuren:
"Dolços somnis, bon vell".
L'ondulant herba murmura:
"Cobrirem el lloc del seu descans"

Serenata

Con pequeños pasos,
a media voz en la noche tranquila
aquí estamos,
discretamente golpeamos
dulcemente
la puerta de nuestro amorcito.
Pero ahora alzándose,
creciendo, resonando
nuestras voces se unen con fuerza
y suplican:
no duermas, cuando se acerca
la voz del afecto!

Un sabio puede buscar con linterna
en todas partes un hombre de verdad,
però más extraño que el oro,
son los que aman tiernamente.
Por eso cuando te hable de amor,
querida, amada mía, no te duermas.
Cuando te hable de amor, querida
no te duermas.

Pero entre todos los Reinos hay alguno
que pueda compararse con el sueño?
Por eso en lugar de palabras y regalos
debes gozar de tu dulce reposo;
Solo un deseo, una última palabra y
acabamos esta melodía. Con pequeños
pasos, a media voz desaparecemos en la noche.

Violetas de la noche

¡Violetas de la noche, violetas de la noche!
Oscuros ojos, llenos de alma,
dichoso es hundirse
en el aterciopelado azul.

Verdes hojas se esmeran alegres
para iluminaros, para adornaros,
mas os mostráis serias y calladas
en el templado aire primaveral.

Con sublimes destellos de tristeza
llegasteis a mi fiel corazón,
y ahora, en las calladas noches,
pervive esta unión sagrada.

Nocturno

Quando sobre los montes la niebla se expande
y la luna combate con las nubes
el viejo toma su arpa y va hacia el bosque,
cantando dulcemente:

"Noche santa:
"Pronto estará todo consumado;
"pronto dormiré un largo sueño
"que me libraré de todo sufrimiento".

Los verdes árboles susurran:
"Dulces sueños, buen viejo".
La ondulante hierba murmura:
"Cubriremos el lugar de su descanso"

Und mancher liebe Vogel ruft:
"O laßt ihn ruhn in Rasengruft!"
Der Alte horcht, der Alte schweigt,
Der Tod hat sich zu ihm geneigt.

Lebenslust
Johann Karl Unger

Wer Lebenslust fühlet, der bleibt nicht allein,
allein sein ist öde, wer kann sich da freu'n.
Im traulichen Kreise, beim herzlichen Kuß
beisammen zu leben, ist Seelengenuß!

Das lehrt uns der Tauber, für Liebe und Lust
erhebt sich dem Täubchen die seidene Brust,
es gurret der Tauber, er lehret im Kuß
beisammen zu leben, sei Herzensgenuß!

Geselligkeit fesselt die ganze Natur,
in Lüften, im Wasser, auf lachender Flur.
Er selber gebot es, der alles erschuf,
beisammenzuleben ist Menschenberuf!

I diversos ocells canten amorosament:
"Oh, descansa en aquesta verda tomba!"
El vell escolta i calla:
la mort s'ha inclinat cap a ell.

La sociabilitat (Joa de viure)

Aquell que sent la joia de viure no estarà mai
sol; estar sol és trist, qui se'n pot alegrar?
Poder conviure amb els besos afectuosos
del cercle familiar, és un gaudi de l'ànima!

Ens ho ensenya el colom: per amor i plaer
aixeca el seu pit sedós cap a la coloma,
i parrupeja feliç i el seu bes ens ensenya:
que viure junts sia un gaudi del cor!

Imiteu-lo, bons amics, i no canteu més;
que la solitud és trista i buida;
estar sol només crea nostàlgia i dolor.
Viure junts acontenta el cor.

Y varios pájaros cantan amorosamente:
"¡Oh, descansa en esta verde tumba!"
El viejo escucha y calla:
la muerte se ha inclinado hacia él.

La sociabilidad (Joya de vivir)

Aquel que siente la alegría de vivir no estará
nunca solo; estar solo es triste, quién se puede
alegrar? Poder convivir con los besos cariñosos
del círculo familiar, es un disfrute del alma!

Nos lo enseña el pichón: por amor y placer
levanta su pecho sedoso hacia la paloma,
y se arrulla feliz y su beso nos enseña:
que vivir juntos sea un disfrute del corazón!

Imítadlo, buenos amigos, y no cantéis más;
que la soledad es triste y vacía;
estar solo sólo crea nostalgia y dolor.
Vivir juntos contenta el corazón.

Franz Schubert al piano i al seu costat Josef von Spaum.
Aquarel·la de Moritz von Schwind

DURENDESA®
ASESORES INMOBILIARIOS

www.fundaciostudiumaureum.cat
email: info@fundaciostudiumaureum.cat

Und mancher liebe Vogel ruft:
"O laßt ihn ruhn in Rasengruft!"
Der Alte horcht, der Alte schweigt,
Der Tod hat sich zu ihm geneigt.

Lebenslust
Johann Karl Unger

Wer Lebenslust fühlet, der bleibt nicht allein,
allein sein ist öde, wer kann sich da freu'n.
Im traulichen Kreise, beim herzlichen Kuß
beisammen zu leben, ist Seelengenuß!

Das lehrt uns der Tauber, für Liebe und Lust
erhebt sich dem Täubchen die seidene Brust,
es gurret der Tauber, er lehret im Kuß
beisammen zu leben, sei Herzensgenuß!

Geselligkeit fesselt die ganze Natur,
in Lüften, im Wasser, auf lachender Flur.
Er selber gebot es, der alles erschuf,
beisammenzuleben ist Menschenberuf!

I diversos ocells canten amorosament:
"Oh, descansa en aquesta verda tomba!"
El vell escolta i calla:
la mort s'ha inclinat cap a ell.

La sociabilitat (Joya de viure)

Aquell que sent la joia de viure no estarà mai
sol; estar sol és trist, qui se'n pot alegrar?
Poder conviure amb els besos afectuosos
del cercle familiar, és un gaudi de l'ànima!

Ens ho ensenya el colom: per amor i plaer
aixeca el seu pit sedós cap a la coloma,
i parrupeja feliç i el seu bes ens ensenya:
que viure junts sia un gaudi del cor!

Imiteu-lo, bons amics, i no canteu més;
que la solitud és trista i buida;
estar sol només crea nostàlgia i dolor.
Viure junts acontenta el cor.

Y varios pájaros cantan amorosamente:
"¡Oh, descansa en esta verde tumba!"
El viejo escucha y calla:
la muerte se ha inclinado hacia él.

La sociabilidad (Joya de vivir)

Aquel que siente la alegría de vivir no estará
nunca solo; estar solo es triste, quién se puede
alegrar? Poder convivir con los besos cariñosos
del círculo familiar, es un disfrute del alma!

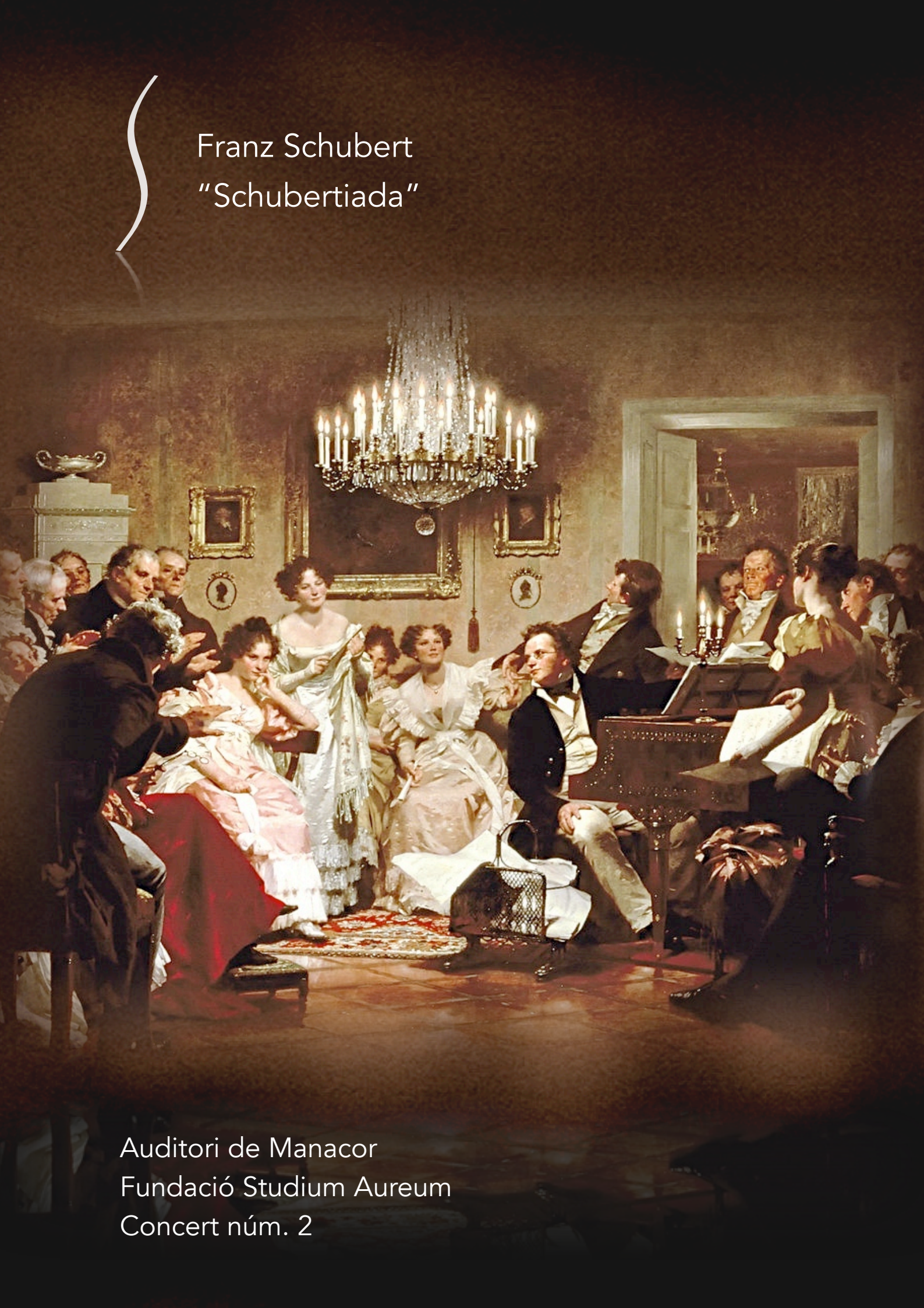
Nos lo enseña el pichón: por amor y placer
levanta su pecho sedoso hacia la paloma,
y se arrulla feliz y su beso nos enseña:
que vivir juntos sea un disfrute del corazón!

Imítadlo, buenos amigos, y no cantéis más;
que la soledad es triste y vacía;
estar solo sólo crea nostalgia y dolor.
Vivir juntos contenta el corazón.

Franz Schubert al piano i al seu costat Josef von Spaum.
Aquarel·la de Moritz von Schwind

Franz Schubert
"Schubertiada"

Auditori de Manacor
Fundació Studium Aureum
Concert núm. 2